

2. KOBIETA W HISTORII ZBAWIENIA WEDŁUG OJCÓW KOŚCIOŁA (Sekcja Patrystyczna, Częstochowa, 21-23 IX 2015)

W dniach 21-23 IX 2015 r. odbył się doroczny zjazd Sekcji Patrystycznej przy Komisji ds. Nauki Katolickiej Konferencji Episkopatu Polski. Gospodarzem spotkania było Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej (ul. Św. Barbary 41), a głównymi jego organizatorami – obok Prezesa Sekcji Patrystycznej, ks. prof. dra hab. Mariusza Szrama – byli ks. dr Mariusz Terka i ks. dr Aleksy Kowalski. Zjazd połączony był z dwoma ważnymi wydarzeniami: konferencją naukową, której temat brzmiał *Kobieta w historii zbawienia według Ojców Kościoła* oraz uroczystością wręczenia **Księgi Jubileuszowej ks. prof. dr. hab. Franciszkowi Drączkowskiemu** z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie, wybitnemu znawcy myśli Klemensa Aleksandryjskiego, z okazji 70-lecia urodzin i 35-lecia pracy naukowo-dydaktycznej.

Spotkanie nieoficjalnie rozpoczęło się w poniedziałek (21 IX) wieczorem podczas kolacji. Natomiast pierwszy dzień obrad – wtorek (22 IX) rozpoczął się wspólną Eucharystią sprawowaną o godz. 7.30 w kaplicy seminaryjnej, której przewodniczył Jego Ekscelencja Ksiądz Arcybiskup dr Wacław Depo, Metropolita Częstochowski, który też wygłosił homilię. Blok merytoryczny rozpoczął się o godz. 9.00. Pierwszą część sesji przedpołudniowej otworzył Prezes Sekcji Patrystycznej, ks. prof. dr hab. Mariusz Szram, a następnie przekazał prowadzenie obrad ks. prof. dr. hab. Bogdanowi Częszowi z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W czasie tej części spotkania swoje referaty i komunikaty wygłosili następujący prelegenci: 1) ks. dr hab. Waldemar Turek (Pontificia Università Urbaniana w Rzymie): *Niektóre postacie kobiet ze Starego Testamentu ukazane w kontekście trudności wspólnoty korynckiej. Exempla w interpretacji „Prima Clementis”* (komunikat); 2) dr Stanisław Łuczarski SJ (Akademia Ignatianum w Krakowie): *Kobieta i jej rola w historii zbawienia według Klemensa Aleksandryjskiego* (komunikat); 3) ks. dr Jerzy Duda (Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Siedleckiej im. św. Jana Pawła II): *„Grzech” Maryi w nauczaniu Orygenesusa* (komunikat); 4) dr Mirosław Mejzner SAC (UKSW): *Fizjologia i rozrodczość kobiety u Metodego z Olimpu* (komunikat); 5) ks. dr hab. Leszek Misiarczyk, prof. UKSW (UKSW): *Kobieta jako pokusa dla mnicha według Ewagriusza z Pontu* (komunikat). Po ostatniej prelekcji miała miejsce dyskusja i krótka przerwa kawowa.

Druga część sesji przedpołudniowej rozpoczęła się o godz. 11.15. W czasie jej trwania zostały wygłoszone cztery referaty: 1) bp dr hab. Piotr Turzyński (KUL): *Istotne elementy duchowości Matek pustyni* (referat); 2) ks. dr Dariusz Zalewski (Wyższe Seminarium Duchowne w Ełku): *Kobiety u Tertuliana w kontekście historii zbawienia* (komunikat); 3) dr Magdalena Józwiak (UWr): *Kobieta u św. Hieronima* (komunikat); 4) ks. prof. dr hab. Marek Starowieyski (UW): *Mariologia Ojców Kościoła* (referat). Również tę część spotkania zakończyła dyskusja.

Po obiedzie uczestnicy spotkania mieli możliwość udania się do Klasztoru Jasnogórskiego, a o godz. 15.15 rozpoczęła się Uroczystość Wręczenia Księgi Jubileuszowej (okolicznościowego tomu „Vox Patrum”) ks. prof. dr. hab. Franciszkowi Drączkowskiemu z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie. Uroczystość prowadził Prezes Sekcji Patrystycznej – ks. prof. dr hab. Mariusz Szram. Krótką biografię Jubilata przedstawił ks. dr Marcin Wysocki z KUL, zaś okolicznościową laudację w języku łacińskim wygłosił Jego Ekscelencja Pan prof. dr hab.

Jerzy Wojtczak-Szyszkowski z UW. W czasie sesji jubileuszowej głos zabrali m.in. bp dr hab. Piotr Turzyński z KUL, ks. prof. dr hab. Jerzy Pałucki – Dyrektor Instytutu Historii Kościoła i Patrologii na Wydziale Teologii KUL, ks. prof. dr hab. Marek Starowieyski z UW, ks. dr hab. Paweł Wygralak, prof. UAM, ks. dr hab. Waldemar Turek z Pontificia Università Urbaniana w Rzymie i ks. prof. dr hab. Norbert Widok z UO. Wręczenia Księgi Jubileuszowej dokonał redaktor naczelny „Vox Patrum” – ks. dr hab. Piotr Szczur, prof. KUL z Prezesem Sekcji Patrystycznej – ks. prof. dr hab. Mariuszem Szramem. Na zakończenie Jubilat wyraził swą wdzięczność za dedykowaniu mu specjalnego tomu „Vox Patrum” oraz zorganizowanie uroczystości jubileuszowej. Tę część konferencji zakończono spotkaniem przy kawie.

O godz. 17.00 rozpoczęła się sesja popołudniowa, której przewodniczył ks. dr hab. Bogdan Czyżewski, prof. UAM. W czasie tej sesji referat wygłosił prof. dr hab. Jerzy Wojtczak-Szyszkowski (UW): *Żywot Pawła Pustelnika z XVII wieku*, po którym odbyły się prezentacje doktorskie. Przedstawienia wyników przeprowadzonych badań i zaprezentowania przygotowanych rozpraw doktorskich dokonało pięcioro młodych patrologów: 1) dr Anna Kazimierzczak-Kucharska (Warszawa): *Elementy życia filozoficznego w monastycyzmie wczesnochrześcijańskim od jego początków do VI wieku*; 2) ks. dr Krzysztof Kaoka (Elbląg): *Aretologia Dydyma Aleksandryjskiego*; 3) dr Wojciech Prus OP (Poznań): *Spór o „Ecclesia sancta” w Afryce Północnej na przełomie IV i V wieku*; 4) ks. dr Michał Krawczyk (Radom): *Kapłan – formacja i posługa w świetle epistolografii św. Ambrożego i św. Paulina z Noli*; 5) dr Maksymilian Nawara OSB (Lubiń): *Teologiczna interpretacja raju w dziełach świętego Efrema Syryjczyka oraz jej aplikacja w liturgicznych hymnach Kościołów tradycji syryjskich w Indiach*. Po prezentacjach doktorskich miała miejsce dyskusja związana z przedstawionymi doktoratami.

Ten bogaty w wydarzenia dzień spotkania patrologów zakończył raut połączony ze spotkaniem informacyjnym, w czasie którego przedstawiono aktualia wydawnicze, plan tematyczny „Vox Patrum”, planowane konferencje naukowe oraz poruszono inne sprawy bieżące.

Trzeci dzień spotkania (drugi dzień obrad – środa, 23 IX) rozpoczął się uroczystą Mszą św., sprawowaną w kaplicy seminarystycznej o godz. 7.30, której przewodniczył i w czasie której wygłosił homilię Dostojny Jubilat – ks. prof. dr hab. Franciszek Drączkowski. Po śniadaniu, o godz. 9.00, rozpoczęła się pierwsza część sesji przedpołudniowej, której przewodniczył ks. prof. dr hab. Norbert Widok z Uniwersytetu Opolskiego. W czasie tej części konferencji wygłoszono pięć referatów i komunikatów: 1) dr Karolina Kochańczyk-Bonińska (UKSW): *„Nie będzie mężczyzny ani kobiety” – „kłopotliwa” interpretacja Maksyma Wyznawcy* (komunikat); 2) dr Jolanta Dybała (Warszawa): *Wdowy u Jana Chryzostoma* (komunikat); 3) ks. dr hab. Tadeusz Kołowski, prof. UKSW (UKSW): *„Mulier salvabitur per filiorum generationem” (1 Tm 2,15) w interpretacji łacińskich Ojców Kościoła* (referat); 4) dr Marta Ziółkowska USJK (KUL): *Kobieta w epistolografii Paulina z Noli* (komunikat); 5) dr Janusz Lewandowicz (Wyższe Seminarium Duchowne w Łodzi): *Mniszki w korespondencji św. Grzegorza Wielkiego* (komunikat). Po ostatnim wystąpieniu miała miejsce dyskusja, a po niej nastąpiła przerwa kawowa. Obrady wznowiono o godz. 11.15 rozpoczynając tym samym drugą część sesji przedpołudniowej. W czasie obrad zostały wygłoszone dwa komunikaty i jeden referat: 1) ks. dr Adam Wilczyński (Wyższe Seminarium Duchowne w Kielcach): *Symbolika kobieca w pismach Grzegorza Wielkiego*

(komunikat); 2) dr Szymon Hiżycki OSB (Tyniec): *Mniszki egipskie w hagiografii greckiej i koptyjskiej IV-IX w.* (referat); 3) ks. dr hab. Andrzej Uciecha (Katowice): *Imię attā [kobieta] znaczy metitā [przybycie], zbliżenie, zjednoczenie i obcowanie małżeńskie. Ewa w komentarzu Iszodada z Merw do Księgi Rodzaju* (komunikat). Również po tej części spotkania odbyła się dyskusja.

Na zakończenie spotkania głos zabrał Prezes Sekcji Patrystycznej – ks. prof. dr hab. Mariusz Szram, który dokonał podsumowania obrad, podziękował Organizatorom za logistyczne przygotowanie dorocznego zjazdu patrologów oraz podał ogłoszenia informując m.in. o tym, iż kolejny zjazd Sekcji Patrystycznej odbędzie się na Górze Św. Anny w dniach 19-21 września 2016 r., a tematem będzie „Egzegeza biblijna wczesnochrześcijańskiego Wschodu i jej echa na Zachodzie”.

ks. Piotr Szczur – Lublin, KUL

3. OJCOWIE PUSTYNI I JAN KASJAN – OJCIEC MONASTYCYZMU ZACHODNIEGO W 50. rocznicę ogłoszenia dekretu o przystosowanej odnowie życia zakonnego *Perfectae caritatis* (Katowice, UŚ, 25-26 IX 2015)

W dniach 25-26 (piątek – sobota) IX 2015 r. na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pt. *Ojcowie Pustyni i Jan Kasjan – ojciec monastycyzmu zachodniego. W 50. rocznicę ogłoszenia dekretu o przystosowanej odnowie życia zakonnego „Perfectae caritatis”*. Organizatorami sympozjum były dwie instytucje naukowe: Katedra Teologii Patrystycznej i Historii Kościoła funkcjonująca na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (reprezentowana przez ks. dra hab. Andrzeja Uciechę) oraz Papieski Uniwersytet Gregoriański w Rzymie (reprezentowany przez ks. dra Arkadiusza Noconia). W anonsie ogłaszającym konferencję organizatorzy napisali: „50. rocznica ogłoszenia dekretu *Perfectae caritatis* Soboru Watykańskiego II stanowi świetną okazję do pogłębionych badań źródeł duchowości Europy w kontekście współczesnych przemian kulturowych, społecznych wyzwań i ideologicznych zagrożeń. Celem konferencji jest naukowa refleksja nad dziedzictwem Jana Kasjana (365-435), «inicjatora i myśliciela» w pierwszym okresie kształtowania się monastycyzmu zachodniego (ok. 339-435). Ten mistrz życia duchowego, asceta i mnich, uważany jest powszechnie za twórcę syntezy duchowości wschodniej i zachodniej, z której czerpały kolejne pokolenia wybitnych Europejczyków, jak Kasjodor, św. Benedykt z Nursji, św. Tomasz z Akwinu, św. Ignacy Loyola, św. Teresa z Avili. Duchowe bogactwo Kasjana posiada swoje źródło w doświadczeniu Ojców Pustyni. Chrześcijanin we współczesnym świecie może nie tylko podziwiać świętą mądrość egipskich mnichów, ale także naśladować ich życie. Organizatorzy konferencji zapraszają do udziału teologów i studentów teologii, mnichów i mniszki, zakonnice i zakonników, także historyków, patrologów, duszpasterzy, grupy modlitewne i ewangelizacyjne, wszystkich tych, którzy nie boją się podjąć poważnej i odważnej refleksji nad dziedzictwem europejskiego monastycyzmu i odpowiedzialną oceną jego współczesnej kondycji. Chcemy wydobyć